

lidelige, fordægtige er en ræv, luskeræv, -mikkel, Mikkel, Mikkel ræv – han hedder ikke Mikkel for det godes skyld (VSlesvig) (96), rævekage o. 1700ff = politisk rænkespil, egentlig gift udlagt for ræve (96a); Færøerne: revskinn 'ræveskind' = en slyngel (97).

Ræverød o. 1700ff, oftest om noget rustent; rævebæ, -lort, -hø = noget værdiløst, dårlig tobak, cerut; rævepis = sur drik, te, rævesovs = sur sennep rørt op med eddike (98), rævekød = rødligt, løst lag sammenpresset mos og græsrodder øverst i mose, løs skæretørv (ØJylland); rævehaler = fjersky; ræv = i Vendsyssel en klejne og et redskab til at klippe teglsten over med (83), brændevinsflasker (99), på Stevns en rødmalet øldunk, som folkene fik med i marken (100).

LITTERATUR: (1) 561 2,201f; (2) 874h 116-19, 121,123; (3) 561 2,201; 212c 3,112; (4) 212c 3, 112; 202c 3,219; (5) 212c 3,112-16; (6) 282 nr. 2201; (7) 794 2,42; 212c 3,112; (8) 459b 305; 464c 262f; (9) 464c 262f; (10) 459b 83; (11) 932 9,1944,

42; (12) 464c 197; (13) 212c 3,112; 464c 263; 794 2,136; (14) 561 2,201; 725 634; (15) 903 5.2,1829, 20; 561 2,202; 282 nr. 3002; (15a) 534b 30; 659 25,1081f; (16) 283b 140 sml. 878 184; (17) 283c 214; 212c 3,112; 932 9,42; (18) 777b 139; 279 242; (19) 464c nr. 6995; (20) 561 2,199; 903 5.2,20; 932 9,42; (21) 561 2,202; (22) 434 1,297; (23) 434 1,297; 464c 349; (24) 464c 601 sml. 181 38; (25) 561 2,202; 212c 3,112; (26) 282 nr. 2198; 464c 262; (27) 561 2,199; (28) 561 2,201; 282 2654; 279 242; (29) 572 nr. 2961; (30) 281d (1886); (31) 810 42; (32) 282 nr. 2196; (33) 434 3,648; (34) 459b 84; 212c 3,112; (35) 219 9.2,1798,214; (36) 810 7; (37) 534b 29-35; (38) 653 181; (39) 903; (40) 659 18,130; (41) 283c 211 (Sønderj.); (42) 794 2,26; 932 1955,42; 282 nr. 2205; 534 30; (43) 561 2, 113; 459b 134 (Angel); (44) 66 2,135,158; (45) 837 17,1941,109; (46) 561 74 (1876); (47) 794 2,234; (48) 459b 99; (49) 181 49; (50) 212c 3,112; 932 1944,61; 423; (51) 160 1906/23; 2057; (52) 561 1, 620; (53) 561 2,201; 235 9,1939,202; (54) 387 187; 534b; (55) 282 nr. 2202; (56) 464f tb. 3,70; (57)

Ræv ved byens udkant.
Tegning af Sikker Hansen
i Hans Hvass: Sikker
Hansen og dyrene, 1956.

»Rævestreger«. Tegning af Niels Skovgaard til »Børnevers af Ingeborg Simesen«, 1922.

534b 31; (58) 283b 141; 212c 3,115; 464c 48; (59) 464c 263; (60) 434 5,870; 903 5.2,21; (61) 561 2, 202; 212c 3,112; 659 18,130f; 918 228; (62) 283b 137; 212c 3,112 (VSlesv., VJyll.); (63) 212c 3,112; 464c 263; (64) 903 5.2,21; (65) 794 1,191; 534b 30; (66) 459b 28; (67) 561 2,99; (68) 459b 27; (69) 311 1930,134; (70) 464c 263; 212c 3,112; (71) 874h 118,123; (72) 222 98; (73) 160 1906/46:2071; (74) 475 19,1967,102; (75) 160 1906/134:108; 1906/ 23:502; 202c 3,212; 464c 263; (76) 388; (77) 434 5,869; (78) 837 3,1926-27,30; (79) 464c 20; (80) 459b 21 sml. 28; (81) 423; 212 154; (82) 464c 601; (83) 423; (84) 149 3,1895-96,233; (85) 464c 601; (86) 794 1,184,187; (87) 459b 57; 423; (88) 534 40; (89) 232 34; (90) 571 461; 459b 149; (91) 434 5, 870; 903 5.2,21; (92) 434 3,648f; (93) 659 18,131-39; (94) 212c 3,115f; 202c 3,212; (95) 276 2,545; (96) 212c 2,589; 804 1,99; 149 3,232; (96a) 659 18,135; (97) 393 330; (98) 23 138; 659 18,136; (99) 76b 72; (100) 671 25.

PROSA OG POESI

[Hvalpenes] kejtede, komiske og slentrende var sporløst forsvundet. De havde fået mundskæg og øjenvipper af en imponerende længde og spidse, forslagne fjæ; dækhårene lå som langstrået græs over bundtoens fyld, og høstens kaos af skønne farver gik igen i deres lød. Der var bøgens brandrødt langs ryggen, lønnens gyldengult på bov og flanker, mosens sortmuld stod afmalet på øre, ben og bug. Lunten var som en miniatyrprøve af selve den brogede skov, og ud over det hele for at gøre værneligheden endnu stærkere havde ligesom tusmørket strøget med sin lyssvage pensel. De havde haler så lange som deres egen krop og faner så svære som selve kroppens tykkelse (a). Man kan sige om ræven, hvad man vil – der er dog ikke noget så opildnende stykke vildt til som den. Den står brillant til skovens chatterede betræk, den pynter i moser og liver op i en markgrøft. Den holder vildtet vildt og vågent, skærper dets sanser og besørger afkræftede, smittebringende individer ud af verden på en naturøkonomisk måde (b) *Svend Fleuron* (1).

Over vejen lynede en ræv – kroppen en streg eller pil i ét med den fjerlette hale *Vilhelm Andersen* (2). Mikkell, rød og elegant, smidig og durkdreven – rigtig en gavtyv *Aage Weitemeyer* (3). Et pragtfuldt syn, to lodrette sorte skafestøvler, en rød tunge hængende ud af den åbne flab, livsens ånde om kap med min piberøg. Fuldpelset, dyb og stærk og med en lunte som et ottepunds rugbrød i et hastigt sving for han stak af *Torben Nielsen* (4),

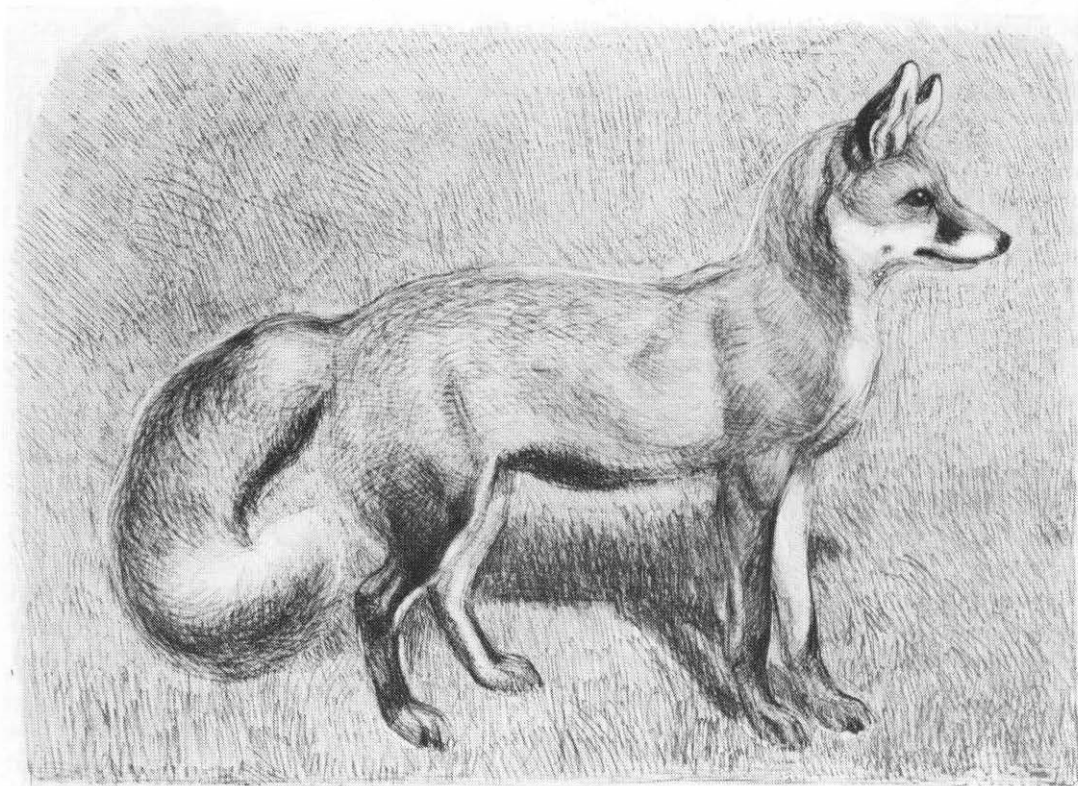

»Brevet til Vejle« er et kendt vrøvlevers, der lyder:

Mikkell ræv
han skrev
et brev
til Vejle
og lod det forsegle
med lik og med lak
og med snustobak«.

Tegning af Marie Louise Ahlberg i »Barndomslandet: Langt udi skoven«, 1979. Overfor: »Billeder af rævens liv i krig og fred« af A. Mackeprang, 1878. Træsnit i *Nordstjernen*, nr. 39, 1886.

Farvelitografi af Johannes Larsen med titlen »Ræven«, 1929. Kobberstiksamlingen.

den forsvandt for mine øjne som glimtet af en rødlig ild, en lunte der blusser, et glimt af røg, borte Harald Herdal (5).

Dens hele harmoniske bygning og fuldt ud graciøse bevægelser er som en forening af hundens form og kattens yndefulde smidighed ... Bliver der skudt efter ræven og den hører kuglen pibe tæt forbi sig vifter den med halen et sirligt farvel til den uheldige jæger ... Den er jægerens stolthed. Det var som en kamp med naturens mystiske magter, og der ligger en eventyrets glans over det utalligt gentagne: min første ræv, eller: sådan et sagadyr møder man jo kun én gang i livet Sv. Jensen-Storch (6).

Rævens element er de lange veje, dens kraft er stille og skjult hastighed. Konge var den aldrig, kun adelig røver Valdemar Rørdam (7). Ræven har det fremfor andre rovdyr, at den er begavet med en snuhed, som trodser al beregning; kun den af hele det store rovdyrkorps har kunnet holde menneskenes hensynsløse fremfærd stangen ... Af hele klyngen blev der kun ræven tilbage, den snu og snilde ræv; den har sejret mod kulturen – ved mistænksomheden! Svend Fleuron (8).

Man [er] lige i stand til at skelne rævefjæssets forslagne træk ... Hans pande ligger i meget dybe folder og hovedet er på vej til at blive vredet af led, ørerne står helt fremad som en flækket kasket-skygge Torben Nielsen (4); den våde, savlende underkæbe, der hænger en smule ned, giver fjæset et svedent grin Svend Fleuron (9). Da han var kommet midtvejs ud stod han stille, drejede sig om for at se, om jeg var der endnu, hvorefter han roligt gjorde omkring og forsvandt bag et stengærde. Der var ingen tvivl om, at han hele turen har gået med et rigtig svedent rævegrin om sin lange snude. – Sådan kan han være! Han er snu, forstår straks at lugte, om der er fare på færde eller ej. Han er ikke bange for at stikke lunten mellem benene og forsvinde, når han står over for en overmagt, men er på den anden side hundefræk, hvis han mærker, at han har overtaget. Han har indrettet hele sit liv efter dette princip, så det er forståeligt, at han på mange punkter er blevet et forbillede for menneskene og er den direkte årsag til mange ordsprog Ingvald Lieberkind (10). Ræven er et udmærket eksempel på, at mennesker i et rovdyr mener at genkende visse nederdrægtige karaktertræk hos sig

selv. Denne genkendelseseffekt kan tjene til at retfærdiggøre forfølgelsen af konkurrenten. *Per Eilstrup* (11).

Rævens skræb er en så grå og isnende lyd, at man forestiller sig den stående som en savtakket tåge fra det åbne rævegab *Erling Kristensen* (12).

Et sidste bebrejdende blik lyser af dens kloge øjne. Den åbnede munden i en stum grimasse og viste sine hvide tænder som ville den selv i sin dødsstund grine af de dumme mennesker, hvem den havde franarret mangan god steg og nu til gengæld fik det bedste af alt: en hurtig død inden den gik ind til de evige jagtmarker *Svend Kaulberg* (13).

Der lure-Mikkel ræv sig ved at undergrave · og bondens gåseben så hemmelig at gnave *Ths. Kingo* 1675 (14). Ræven er både træsk og falsk, · den optænker over andres hals · utallig skalkestykke; · hvo ræv med ræve fange vil, · på alle sider se vel til, · at han skal nå den lykke *S. Bugge* 1663 (15).

Halvt skjult af skovens stammer, · strejft kun i glimt af solen, · kom forsigtigt også ræven, · glimtvis skjult og glimtvis dobbelt rød på kjolen

Sigurd Swane (16). Den røde trold, ræven, rumsterer. · Novemberrattens trofaste tågedyr, · der forrådspusler ind i skovens port *Viggo Jørgensen* (17). Ræven han slikker bag diget sit ben · og soler sin syndige krop (a). Ræven, den snilde, blandt tyttebærranker · lærer sin yngel at lege tagfat; · træder sin dans, · svinger sin svans, · hele den vildene hede er hans (b) *Jeppe Aakjær* (18).

Knud Andersen, Den missionskes bekendelser (19); Cecil Bødker, Ræven forbi (20), Den yderste dag (21); Marinus Børup, Mikkel (22); Iljitsch Johannsen, Ræven og træet (23); Louis Levy, Mikkel farvel (24); Christian Richardt, Hr. Mikkel (25); Jeppe Aakjær, Rævejagt (26).

LITTERATUR: (1) a 222e 127; b 222 96f; (2) 20 98; (3) 884 12; (4) 628b 20,87f; (5) 333/43; (6) 245 2,1927,586,589; (7) 753s 115; (8) 222e 219; (9) 222i 133; (10) 515 Pattedyr 789; (11) 191 53; (12) 465 57; (13) 438d 29; (14) 441b upag.; (15) 107 upag.; (16) 829b 37; (17) 433 16; (18) a 937g 51; b 937b 96; (19) 15d 54f, iøvrigt 49-75; (20) 113d 29f; (21) 113c 16-32; (22) 118h 23; (23) 410c 43; (24) 514 25; (25) 729 84-88; (26) 937b 102f.

Rævehulen graves ud. Træsnit af J. Sonne i Chr. Richardt: Billedtexter gamle og ny. København u.å.

